

РЕШЕНИЕ

№ 23123

гр. София, 04.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 39 състав, в
публично заседание на 21.05.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Миглена Николова

при участието на секретаря Александра Вълкова и при участието на прокурора Вихра Попхристова, като разгледа дело номер **12573** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 1 от ЗОДОВ.

Образувано е по Искова молба вх.№ 33650/16.1224г на П. И. Ш. от [населено място] и с проц.представител адв. Е. против НЗОК, за обезщетение на имуществени вреди в размер на 23 237.66лв, причинени в периода 04.09.18г-04.07.24г и представляващи законна лихва върху сумата от 36 618.15лв/платена от НЗОК на ищеца на 04.07.24г/, настъпили в резултат на частично отменен на 01.02.24г незаконосъобразен адм.акт/Решение № РД-Е-126-182/04.09.18г на Управителя на НЗОК/.

В ИМ и уточняваща ИМ от 10.02.25г се сочи, че: ВАС е отменил незаконосъобразен адм.акт, с който органът отказва да възстанови заплатени разходи за лечение в чужбина. След отмяната на акта, органът превел на ищеца сумата/като наследник на починалата си съпруга, на която е отказано заплащане на разходите за лечение/, но с ИМ се претендира и заплащане на законната лихва върху тази сума - като обезщетение за времето, в което ищецът не е могъл да се ползва от сумата. Претендираната лихва е вреда, настъпила като пряка последица от постановения отказ да се изплатят разходите за лечение. Длъжникът дължи лихва от деня на забавата, и без да е канен да плати, като денят на забавата е денят на постановяване на адм.акт- 04.09.18г. Лихвата за забава се дължи и без да се доказва, че е настъпила вреда в размер на тази лихва. Сочи се, че доводите на ответника касаят основателността на Иска, а не неговата допустимост/Искът е допустим и е такъв по чл.1 от ЗОДОВ/. Претендират се разноски. В съд.заседание проц.представител поддържа Иска и не претендира разноски. В писмени бележки се излагат същите доводи, като се претендират

разноски.

Ответникът НЗОК се представлява от юрк.М., който оспорва Иска като недопустим, евентуално като неоснователен, като при уважаването му -моли за редуциране на размера на вредите/лихвата следва да се изчислява от 01.02.24г, когато адм.акт е отменен/. Видно от Отговора по ИМ- Искът е недопустим, тъй като няма присъдено със СПН обезщетение/разходите за лечението/, поради което като няма присъдена главница - акцесорният Иск за лихви върху главницата е недопустим. Няма съдебен диспозитив за присъждане на разходите за лечение, а преписката е върната за ново произнасяне от органа. При новото произнасяне ответникът е издал положителен адм.акт и той не е отменен.Липсват предпоставки по чл.1 от ЗОДОВ- отменен адм. акт и пряка причинно-следствена връзка между него и претендираните вреди.

Съдът установи от фактическа страна следното:

Съпругата на ищеца се е лекувала в Германия от м.03.16г, като е депозирала Заявление за издаване на предварително разрешение за възстановяване на разходите на 18.03.16г. На 14.07.16г ѝ е издаден формуляр S 2 за планирано лечение в Германия в периода 18.03.16-01.09.16г. Лечението е осъществено в периода 18.03.16-12.08.16г, като поради факта, че формулярът е издаден по-късно, болната заплатила с лични средства разходите за лечение в размер на 24 172.45евро/считано от първоначалния момент на хоспитализацията/. На 18.08.16г подала Заявление до НЗОК за възстановяване на тези разходи.

Управителят на НЗОК се произнесъл с Решение № РД-Е-126-182/04.09.18г, като разрешил възстановяване само на 5 449.60 евро/10 658.33лв/, като отказал възстановяване на разходите до пълния размер от 24 172.45евро. На 09.10.18г Управителят на НЗОК уведомява с Писмо болната, че сумата 10 658.33лв е преведена по посочената от нея банкова сметка. На 08.11.18г болната отправя до НЗОК Покана за доброволно изпълнение- да ѝ се възстанови пълния размер на разходите за лечение.На 13.12.18г НЗОК ѝ отговаря, че е постановено Решение на 04.09.18г, за което е била уведомена с Писмото от 09.10.18г. Решение № РД-Е-126-182/04.09.18г не е било надлежно връчено на болната, като тя почива на 18.05.21г. С молба от 21.07.21г ищецът/нейн съпруг и законен наследник/ моли да му се издаде препис от Решението. Препис му е връчен на 21.07.21г и той обжалва Решението на 04.08.21г- в частта, с която се отказва възстановяване на част от разходите/18 722.85 евро/.

Образувано е д.№ 8022/21г на АСС, Съдът приема жалбата за допустима и с Решение № 232/13.01.23г жалбата на съпруга е отхвърлена/тъй като възстановената от НЗОК сума е била съобразена с отговора на немската осигурителна институция по отправено до нея запитване формуляр Е 126 BG, съгл. който отговор при действащите ставки в Германия, разходите за болничния престой в посочения период е 5 449.60 евро/.

Съпругът обжалва Решението на АССГ и е образувано д.№ 3441/23г на ВАС, като с Решение № 1177/01.02.24г на ВАС е отменено Решението на АССГ и вместо него е постановил частична отмяна на Решение № РД-Е-126-182/04.09.18г на Управителя на НЗОК/в частта му, с която се отказва възстановяване на разходите над възстановените 10 658.33лв - до претендираните 24 172.45евро/ и преписката се изпраща на Управителя на НЗОК- за постановяване на нов адм.акт, при съобразяване със зад.указания на ВАС/а те са, че отказът за горницата е

мат.незаконособразен и следва да се възстанови пълният претендиран размер на разходите/.

Управителят на НЗОК се произнесъл по Заявлението повторно- с Решение № РД-Е126-133/15.05.24г, като разрешил възстановяване на разходите и в размер на останалите 18 722.85 евро/36 618.15лева/. На 04.07.24г съпругът бил уведомен от НЗОК, че 36 618.15 лева са му преведени на 04.07.24г. На 16.12.24г той депозира ИМ, като претендира имуществени вреди - законната лихва върху 36 618.15 лева, формирана за периода 04.09.18г/датата на първоначалното Решение на Управителя на НЗОК/- до 04.07.24г/датата, когато главницата от 36 618.15 лева му е преведена от НЗОК/.

Съдът намира от правна страна следното:

Искът по чл.1 от ЗОДОВ е допустим, доколкото се претендират имущ.вреди от отменен адм.акт, посочен е вида,размера,периода на настъпването им, твърди се, че са пряка последица от отменения акт, посочен е надлежен ответник/ЮЛ/.Поради което Искът следва да се разгледа по същество.

Съдът намира Искът и за основателен, по следните съображения:

За да е основателен Иск по чл.1 от ЗОДОВ, следва да има отменен като незаконособразен адм.акт/такъв е налице/, настъпили вреди, и те да са пряка и непосредствена последица от отменения адм.акт.

1/ Налице е първата предпоставка- частично отменен като незаконособразен адм.акт/отменен е за сумата от 36 618.15 лева, представляваща невъзстановените 18 722.85 евро разходи за лечение. Неоснователно е възражението на ответника, че ВАС само е върнал преписката за ново произнасяне, но не е присъдил горницата, респ. за горницата няма осъдителен диспозитив и не е формирана СПН. /. ВАС е дал задължителни указания на органа- да възстанови тази сума на ищеца. Самият ВАС не може да се произнесе по същество по чл.223 ал.1 от АПК и да я възстанови сам, което налага да върне преписката на органа на осн. чл. 223 ал.2 от АПК- органът да я възстанови. Органът няма оперативна самостоятелност при второто си произнасяне и е задължен от ВАС да възстанови горницата.

2/ Относно вредите:

а/ Претендират се като имуществени, с посочен точен размер и естество- представляващи законна лихва върху сумата, с която ищецът не е могъл да разполага в периода - от частичното уважаване на Заявлението за възстановяване на разходите за лечение до реалното възстановяване на първоначално отказаната сума. Ответникът не оспорва размера на Иска, т.е. че претендираният размер е точният размер на законна лихва за посочения период върху посочената главница. Безспорно е също, че за дефинирания в Иска период на настъпване на вредите - ищецът действително е лишен от възможността да разполага със сумата/главницата/, като във всички случаи търпи имуществена вреда под формата и в размера на законната лихва. Не се претендира по-голяма вреда от размера на законната лихва, че да подлежи на доказване от ищеца. Настъпването на вреди /под формата и в размера на законната лихва върху главницата от 36 618.15 лева / се явява безспорно и доказано.

б/ В случая отмененият адм.акт е постановен на 04.09.18г, като е отменен от ВАС на 01.02.24г.

Претендираните вреди следва да са настъпили след постановяване на отменения акт и да са пряка последица от него. С ИМ не се претендира законната лихва върху претендираните имуществени вреди/които са също лихва/, т.е. няма предявен акцесорен Иск в настоящото производство, има само Иск за главница. Ако имаше предявен акцесорен Иск- тогава би било основателно възражението на ответника, че лихвата върху претендираната главница се дължи от датата на отмяна на адм.акт/01.02.24г/. Следователно, правилно е посочен от ищеца периодът на претендираните вреди - от датата на постановяване на незаконосъобразния акт до датата на реалното възстановяване на сумата от 36 618.15 лева.

3/ Съдът намира, че е налице пряка и непосредствена причинно-следствена връзка между претендираните вреди и частично отменения адм.акт - ако още при първото си произнасяне на 04.09.18г /т.е. още с частично отменения акт/, органът бе възстановил и сумата от 36 618.15 лева, ищецът би могъл да се ползва от нея както намери за добре от тази дата. Тя обаче му е възстановена чак на 04.07.24г, като за този период/от отказа до възстановяването ѝ/, ищецът е лишен от тази сума, респ. върху нея най-малкото се начислява законната лихва за този период /не са претендирани по-големи вреди под формата на пропуснати ползи, извън законната лихва за периода/.

Искът е основателен поради наличие и на трите предпоставки по чл.1 от ЗОДОВ и следва да се уважи.

При този изход на спора, на ищеца се дължат разноски по делото- 10лв дър.такса, като няма депозиран доказателства за договорен и внесен адв.хonorар.

Водим от горното и на осн. чл.1 от ЗОДОВ, Съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА НАЦИОНАЛНА ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНА КАСА да заплати на П. И. Ш. от [населено място] обезщетение на имуществени вреди в размер на 23237.66лева, настъпили в периода 04.09.18г-04.07.24г, в резултат на частично отменено Решение № РД-Е-126-182/04.09.18г на Управителя на НЗОК.

ОСЪЖДА НАЦИОНАЛНА ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНА КАСА да заплати на П. И. Ш. от [населено място] сумата от 10лева разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред ВАС в 14дневен срок от съобщението.

съдия: